

Γιατί είναι καταραμένοι...;

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Θεολογία και Ζωή / Συναξαριακές Μορφές

Ο δικαιοτάτος κριτής, καθώς το ακούσαμε στο σημερινό ευαγγέλιο, απαγγέλλει το αιτιολογικό της αποφάσεώς του. Γιατί η κρίση του Θεού δεν είναι άνομη ούτε αυθαίρετη. Ο Θεός έχει νόμο, κι ο νόμος του Θεού είναι δίκαιος. Ο Θεός στήνει δικαστήριο, και το δικαστήριο του Θεού δικάζει με απόλυτη δικαιοσύνη. Ο Θεός,

όταν είναι να δικάσει, δικάζει με δικαιοσύνη· κι όταν είναι να σώσει, σώζει με χάρη. Γι αυτό λέει ο Ιησούς Χριστός ότι «ο πατήρ την κρίσιν πάσαν δέδωκε τω υιώ».

Αυτή είναι η δικαιοσύνη του Θεού, μα και η χάρη του, ότι αναθέτει να μας δικάσει ο Υιός, εκείνος που έγινε άνθρωπος και ξέρει την ανθρώπινη ασθένεια και μπορεί να μας κρίνει στα μέτρα τα δικά μας. Αλλιώς ποιός θα μπορούσε να σταθεί, αν ο Θεός μας δικάζε σαν Θεός;

«Πείνασα και μου δώκατε ψωμί· δίψασα και μου δώκα-τε νερό· ξένος ήμουν και με μαζέψατε· γυμνός ήμουν και με ντύσατε· αρρώστησα κι ήρθατε στο κρεβάτι μου...». Όλα αυτά είναι πολύ απλά και πολύ ανθρώπινα. Γίνονται πολύ φυσικά και πολύ αυθόρμητα, που θα πει πως δεν χρειάζονται πολλή διδασκαλία και καμιά οργάνωση. Αυτό δηλαδή που γίνεται στον καιρό μας, όπου σ' αυτά τα φυσικά και απλά περιορίσαμε πολλοί όλη μας την πίστη κι όλη μας τη δραστηριότητα. Και θαρρούμε μάλιστα πως κάτι μεγάλο και σπουδαίο κάνομε, όταν κάθε Πάσχα και Χριστούγεννα θυμούμαστε τους φτωχούς και οργανώνουμε ολόκληρες εκστρατείες, ακόμα και φιλανθρωπικούς λεγόμενους χορούς, για να δώσουμε ένα κομμάτι ψωμί. Και δεν το σκαφτόμαστε πως αυτοί, που τους θυμηθήκαμε το Πάσχα, ώσπου να τους ξαναθυμηθούμε τα Χριστούγεννα, θα έχουν πεθάνει. Μα οι απλοί άνθρωποι, που έμαθαν να έχουν καλωσύνη και να κάνουν το καλό, ούτε οργανώνονται σε φιλανθρωπικούς τάχα συλλόγους ούτε θορυβούν ούτε αυτοδιαφημίζονται, μόνο δίνουν, ό,τι μπορούν με το ένα χέρι, χωρίς να ξέρη το άλλο. Γι' αυτό μήτε το θυμούνται μήτε το λογαριάζουν το καλό που κάνουν, και προπάντων δεν τους περνάει ποτέ από το μυαλό πως μ' αυτό μπορούν τάχα να υποχρεώσουν το Θεό.

Γι' αυτό τώρα, όταν ακούνε το Χριστό, απορούν και μόνο που δεν διαμαρτύρονται. «Κύριε, πότε σε είδαμε να πεινάς και σου δώκαμε ψωμί ή να διψάς και σου δώκαμε νερό; Και πότε σε είδαμε ξένο και σε μαζέψαμε και γυμνό και σε ντύσαμε; Και πότε σε είδαμε άρρωστο ή στη φυλακή και ήρθαμε κοντά σου;». Τότε ο βασιλιάς θα αποκριθεί και θα τους πει· «Σας βεβαιώνω πως ό,τι κάματε σ' έναν απ' αυτούς εδώ τους πιο τελευταίους αδελφούς μου, σ' εμένα το κάματε». Κανένας λόγος εδώ δεν φθάνει, για να μιλήσουμε για τη χάρη του Ιησού Χρίστου, που κι όταν έρχεται να μας κρίνει, μας μεταχειρίζεται όλο συμπάθεια κι αγάπη και μας ζητάει τα λιγότερα που θα μπορούσαμε να δώσουμε στη ζωή μας. Όχι σ' εκείνον, μα σε μας τους ίδιους, που μας θέλει αδελφούς του· τους «πιο τελευταίους» λέει, και δεν εννοεί πώς μας βλέπει εκείνος, άλλα πώς εμείς βλέπομε πολλές φορές πολλούς από μας.

Με τον ίδιο τρόπο θα εκδοθεί τώρα η απόφαση και για κείνους που στέκονται από

την άλλη πλευρά· αιτιολογημένη, έννομη και κομμένη στα ανθρώπινα μέτρα. Τίποτα παραπάνω, απ' ό,τι μπορούν οι άνθρωποι δεν θα ζητήσει ο δικαιοτάτος κριτής, αν και όλα τα μπορούμε με τη δική του δύναμη και χάρη. «Πηγαίνετε από μένα, οι καταραμένοι, στην αιώνια φωτιά, που είν' ετοιμασμένη για το διάβολο και για κείνους που κάνουν τα θελήματά του. Γιατί πείνασα και δεν μου δώκατε ψωμί· δίψασα και δεν μου δώκατε νερό· ξένος ήμουν και δεν με μαζέψατε· γυμνός και δεν με ντύσατε· άρρωστος και στη φυλακή και δεν ήρθατε κοντά μου». Ευλογημένοι του Θεοί οι πρώτοι, καταραμένοι ετούτοι. **Καταραμένοι όχι από το Θεό, γιατί ο Θεός δεν καταριέται, αλλά για την κακή τους προαίρεση.** Για το ίδιο πράγμα ο ένας δέχεται ευλογία κι ο άλλος παίρνει κατάρα· σύμφωνα ο καθένας με την προαίρεση του και όπως απλώνει το χέρι του για να πάρει. Ο Θεός ανάμεσα στους ανθρώπους έβαλε το νόμο της αγάπης· όποιος λοιπόν αγαπά έχει ευλογία, όποιος δεν αγαπά έχει κατάρα. Όχι πως φταίει ο νόμος του Θεού, μα η προαίρεση και η εκλογή του ανθρώπου. Ο νόμος του Θεού, που είναι «από καταβολής κόσμου», είναι νόμος αγνός και αληθινός.

Αύτη η κακή προαίρεση των ανθρώπων, που πάντα, όταν ο Θεός λέει «ναι», αύτη λέει «όχι», αύτη λοιπόν και τώρα προφασίζεται και λέει· «Κύριε, πότε σε είδαμε να πεινάς ή να διψάς ή ξένο ή γυμνό ή άρρωστο ή στη φυλακή και δεν σου παρασταθήκαμε;». Οι πρώτοι δεν θυμούνται το καλό που έκαμαν, ετούτοι προφασίζονται για το καλό που δεν έκαμαν. Κι ενώ σ' εκείνους η αγάπη που έδειξαν θα καλύψει «πλήθος αμαρτιών», σ' αυτούς εδώ η κρίση θα είναι «ανέλεη», γιατί δεν έκαμαν έλεος· δεν αισθάνθηκαν ποτέ τους λύπη για κανένα, δεν έδειξαν ποτέ τους αγάπη και συμπόνια. Γι' αυτό και ο δικαιοτάτος κριτής θα τους αποκριθεί· «Σας βεβαιώνω πως, ό,τι δεν κάματε σ' έναν απ' αυτούς εδώ τους πιο τελευταίους ούτε και σε μένα το κάματε».

Η πίστη μας προς το Θεό είναι η εγγύηση της αγάπης μας προς τον αδελφό μας, κι η αγάπη μας προς τον αδελφό μας είναι η απόδειξη της αγάπης μας προς τον Θεό. Η αγάπη ξεκινάει από την πίστη στο Θεό και η πίστη στο Θεό βεβαιώνεται από την αγάπη προς τον αδελφό. «Πώς μπορείς», γράφει ο ευαγγελιστής Ιωάννης, «πώς μπορείς να λες πως αγαπάς το Θεό, που δεν τον βλέπεις, όταν δεν αγαπάς τον αδελφό σου, που τον έχεις μπροστά στα μάτια σου;». Αυτός ο αδελφός σου είναι πρώτα αδελφός του Ιησού Χριστού, και συ, το ίδιο σαν αδελφός του Ιησού Χριστού, είσαι αδελφός του αδελφού σου. Ο πρώτος μας και πρεσβύτερος αδελφός είναι ο Ιησούς Χριστός· «πρωτότοκος εν πολλοίς αδελφοίς», καθώς το γράφει ο Απόστολος. Ο Θεός λοιπόν θα μας κρίνει όχι μόνο σαν άνθρωπος, που έγινε για μας, αλλά και σαν αδελφός μας!

Ο Ιησούς Χριστός, κλείνοντας τη διδαχή για τη δεύτερη παρουσία του, τελευταία

είπε αυτά τα λόγια: «Και θα πάνε οι κακοί σε κόλαση αιώνια και οι δίκαιοι σε ζωή αιώνια». Αυτά τα λόγια να τα γράψουμε καλά μέσα μας και να μην ξεγελιόμαστε με ό,τι μας λέει η αμαρτία κρυφά στο αφτί, ότι τάχα δεν υπάρχει κόλαση. Η κόλαση για τους κακούς υπάρχει, όποια κι αν είναι ή μάλλον, όπως περιγράφεται αλλού και στην Παλαιά και στην Καινή Διαθήκη. Ο Ιησούς Χριστός ήρθε την πρώτη φορά «πλήρη χάριτος...», κι αυτό είναι που πρέπει να μας τρομάζει, γιατί τώρα δεν μας μένει παρά να ξανάρθει «εν δικαιοσύνη». Ήρθε και μας άφησε μια κληρονομιά· θα ξανάρθει, καθώς το είπε «συνάροι λόγον μετά των δούλων αυτού». Τρίτη Κυριακή σήμερα του Τριωδίου και τρίτο σκαλοπάτι στην πνευματική μας ανάβαση για το Πάσχα. Ας αφήσουμε κάποιους να χορεύουν έξω στους δρόμους και να θαρρούν πως κάτι κάνουν, κι εμείς ας μη γινόμαστε οκνηροί και ανέμελοι επειδή την περασμένη Κυριακή ακούσαμε πως υπάρχει μετάνοια. Κι ας μη λέμε· «ο Θεός είναι σπλαχνικός πατέρας». Μόνο ας φοβούμαστε, γιατί και θάνατος υπάρχει και κρίση μας περιμένει, και η ώρα τους είναι άγνωστη. Ας φοβούμαστε, για να είμαστε πάντα έτοιμοι και για να ακούσουμε μαζί με όλους τους Αγίους το «Δεύτε οι ευλογημένοι...» του Ιησού Χριστού, όταν θα ξανάρθει «μετά δόξης κρίναι ζώντας και νεκρούς». Αμήν.

Πηγή: +Επισκ. Διονυσίου Α. Ψαριανού, «Ο λόγος του Θεού», τόμος Β'.